
Identitet som rekonstruktion

[DEBUTROMAN]

AF: ERIK SKYUM-NIELSEN, 8. FEBRUAR 2007

Henriette E. Møller (f. 1976) debuterer med stilsikker fortælling om det at tolke sin skæbne om fra grunden

Man aflytter ikke beskeder på andres mobiltelefon. Og gør man det, kan det få konsekvenser. Det er den forholdsvis enkle lære, vi kan uddrage af Henriette E. Møllers nylig udgivne debutroman om en 30-årig kvindes udforskning af sit eget liv.

Jelne, som hun hedder (eller rettere kalder sig, hun hedder faktisk Jenny!) har godt lagt mærke til, at kæresten Kasper tit sidder og snakker i sin mobil, når hun kommer ind med kaffe. Så afslutter fyren gerne samtalen i en fart og smiler sødt til hende og koppen.

Men en dag i december, hvor hun er alene hjemme og han - oh, grusomme skæbne! - har glemt sin lille grå fredsforstyrrende tyran, hører hun det ringe og aflytter bagefter beskeden. Det er naturligvis elskerinden.

Nu skal de alligevel ikke giftes... Nu skal de alligevel ikke have børn sammen. Nu skal de til at dele alle deres ting, videomaskinen til ham, dvd-afspilleren til hende. Eller omvendt. Og nu skal Jelne til at finde et andet sted at bo.

Dette brud benytter Jelne som anledningen til at starte helt forfra med sit liv. Hun vil kende selveste Sandheden om sig selv og tager derfor job på det hotel, hvor hun boede med sin moder, indtil denne pludselig døde. Var bilulykken i virkeligheden et selvmord? Og hvem var egentlig Jelnes fader? Svarene på disse to spørgsmål falder sidst i romanen og giver for så vidt heltinden fred i sindet. Hun har nu definitivt fået ændret sit livs fortælling, og hun har tilmed fået en familie, et sted at høre til - hun, som ellers var uden fortid.

"Hun er født og opvokset på Møn, men da hendes mor døde, blev hun flyttet til Østjylland. Men da hendes morfar døde, flyttede hun til Sjælland. Men da hendes kæreste forlod hende, vidste hun ikke, hvor hun nu skulle tage hen."

Sproglig omhu

Hun rejser som sagt tilbage i tiden og ender med at sidde på et loft og

kigge i en kasse med billeder, der fortæller det hele (eller næsten det hele), i en omvendning af åbningsscenen, hvor Jelne efter den fatale afsløring af Kaspers affære selv tager affære og kaster deres fælles fotos bort:

"Hun læner sig ud ad det åbne vindue, det er Jelne, der læner sig ud af det åbne vindue fra lejligheden på 5. sal en sen eftermiddag i januar. Hun står og lyser op i den røde trøje, Jelne står i den røde trøje og læner sig ud ad vinduet i lejligheden på Nørrebrogade. Hun står med en kasse i hænderne, hun løfter den ud ad vindue, kassen, hendes arme er strakt ud, hun vender den med bunden opad. Kassen bliver tømt."

Denne sekvens, der indleder bogen, kunne for den sags skyld fint fungere som eksamensopgave i sproglig økonomi: Forkort den med det halve, og der kunne stå det samme.

Men som Henriette E. Møller har valgt at skrive det citerede stykke, skal det angive en stemning, en desperation, og kan således demonstrere, hvor meget omhu der er lagt i stilen.

Indeni - udenfor

Denne formbevidsthed går igen på romanens højere niveauer. For til at gennemføre undersøgelsen og omtolkningen af hovedpersonens liv anvender forfatteren en raffineret teknik, hvor hun veksler mellem scenisk-dialogiske klip og lyrisk-monologiske passager. Hun befinder sig som fortællerske skiftevis imellem personerne og inden i sin hovedperson, svajer frem og tilbage mellem distance og indlevelse. Og som om dette ikke var nok, opererer hun oven i købet med en gammeldags alvidende fortæller, som får lov til at foregribe handlingens gang og såre pædagogisk indvie læseren i diverse, som personerne ikke ved, som f.eks., at elskerinden var med til at købe den røde trøje, som Jelne fik af Kasper til jul!

Romanens fortællemæssige flerdimensionalitet vidner om en betydelig formsans. I forhold til dens følelsesmæssigt ladede stof tjener teknikken til at demonstrere, at dette her er forsøg med sproget, en øvelse i at fremstille liv - en prøvende konstruktion, ligesom Jelnes identitet og nye fortælling.

Det er som et sådant eksperiment, at Jelne må kaldes en vellykket bog. Omend jeg vil indrømme at have læst romaner, der rykkede mere end denne.

esn@information.dk

Denne side:

<http://www.information.dk/InfWebsite/FremvisningPHP/Common/Information.php?pShow=Bogsektion/BSeArtikel.php&pTAVVis=210568>

© Dagbladet Information, Store Kongensgade 40C, 1264 København K
<http://www.information.dk> - arkiv@information.dk